

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням спостережної ради
кредитної спілки "АКТИВ"
протоком № 83/06 від 23.03.2017 р.
Голова спостережної ради
/Ю.Г. Гулівець/

ПОЛОЖЕННЯ про фінансові послуги кредитної спілки "АКТИВ"

(нова редакція)

м. Енергодар
2017 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, свого Статуту та, за необхідності, наявності відповідних ліцензій, кредитна спілка „АКТИВ” (далі – Спілка) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- 2) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

1.2. При наданні фінансових послуг Спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Спілка надає фінансові послуги, зазначені у п. 1.1. Розділу 1 Положення про фінансові послуги кредитної спілки «АКТИВ» (далі - Положення) у відповідності до вимог чинного законодавства України.

1.4. Спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. Розділу 1 цього Положення, на підставі відповідних договорів, умови яких повинні відповідати вимогам Цивільного кодексу України, Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статті 11 та статті 18 Закону України «Про захист прав споживачів», статті 1056¹ Цивільного кодексу України, інших законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг, Ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених Постановою Кабінету міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 (далі – Ліцензійні умови), Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок (далі - Правила здійснення депозитних операцій), вимогам до договорів про надання фінансових послуг фізичним особам, визначеним Нацкомфінпослуг та Положенням.

1.5. Поняття, які вживаються в Положенні, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

1.6. Спілка може здійснювати розрахунки готівкою з членами Спілки протягом одного дня виключно в межах граничних сум розрахунків готівкою, установлених відповідною постановою Правління Національного банку України.

2. ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ЩОДО НАСТУПНОГО ЇХ ПОВЕРНЕННЯ.

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

2.1.1. Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення-фінансова послуга, яка передбачає залучення Спілкою фінансових активів на підставі письмового договору з особою (вкладником), яка не є фінансовою установою, із зобов'язанням Спілки щодо наступного повернення таких коштів через визначений у договорі строк з виплатою вкладнику процентів (винагороди).

2.1.2. Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення здійснюється Спілкою шляхом залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки.

2.1.3. Залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки здійснюється Спілкою на підставі ліцензії на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

2.1.4. У цьому Положенні терміни, щодо залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, внесені до Спілки її членами на

договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі впливом встановленого договором строку.

Внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу – грошові кошти, внесені до Спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору.

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, внесені до Спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі впливом встановленого договором строку.

Операції Спілки з внесками (вкладами) членів Спілки на депозитні рахунки – операції, які здійснюються із внесками (вкладами) на депозитні рахунки та включають залучення та виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі Спілки.

2.1.5. Внески (вклади) членів Спілки на депозитні рахунки, а також нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) є власністю членів Спілки та належать до зобов'язань Спілки.

Кожний член Спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом Спілки договорами та відповідно до діючого законодавства України.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. Спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки:

- 1) внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу;
- 2) строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок.

2.2.2. В Спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки:

- 1) внесок (вклад) на депозитний рахунок строком від 1 до 3 місяців (включно);
- 2) внесок (вклад) на депозитний рахунок строком від 4 до 60 місяців (включно);

2.2.2.2. щодо способу виплати процентів:

- 1) з виплатою процентів щомісячно;
- 2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.3. щодо режиму довнесення суми вкладу протягом дії договору:

- 1) з правом довнесення частини суми внеску (вкладу);
- 2) без права довнесення частини суми внеску (вкладу).

2.2.2.4. щодо режиму зняття частини суми вкладу протягом дії договору:

- 1) з правом зняття частини суми внеску (вкладу);
- 2) без права зняття частини суми внеску (вкладу).

2.2.2.5. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:

За строковими внесками (вкладами) та внесками (вкладами) на вимогу, за умови, що зобов'язання Спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань Спілки, мінімальні та максимальні розміри вкладень за одним договором становлять:

- мінімальний – 200 (двісті) гривень;
- максимальний – 149 000 (сто сорок дев'ять тисяч) гривень.

2.2.2.6. щодо капіталізації:

без можливості капіталізації – нараховані проценти не приєднуються до внеску (вкладу);
з можливістю капіталізації – нараховані проценти приєднуються до внеску (вкладу).

8.4.2.7. щодо порядку та термінів повернення окремих видів зворотних внесків (вкладів) на вимогу члена Спілки: Спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати належних процентів за письмовою вимогою з боку члена Спілки у терміни визначені договором про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах про залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки змінних процентів¹:

1) якщо член Спілки з яким Спілкою укладено договір про залучення внеску (вкладу) (далі-вкладник) не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу), то договір про залучення внеску (вкладу) вважається припиненим з дати вказаної у договорі; внесок (вклад) знаходиться у Спілці до звернення вкладника за отриманням внеску (вкладу), при цьому Спілка не здійснює нараховування процентів за такий період;

2) встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений Спілкою, якщо інше не встановлено законом;

3) якщо відповідно до договору про залучення строкового внеску (вкладу), внесок (вклад) повертається члену Спілки на його вимогу до закінчення строку або до настання інших обставин, визначених договором, проценти за таким внеском (вкладом) виплачуються в розмірі, які діють на дату повернення внеску, за договором про залучення внеску (вкладу) на вимогу.

Якщо відповідно до договору про залучення внеску (вкладу) на вимогу, внесок (вклад) повертається члену Спілки на його вимогу до закінчення строку або до настання інших обставин, визначених договором, проценти за таким внеском (вкладом) не перераховуються.

4) в разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини Спілки та її члена, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання Спілкою умов договорів залучення строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки, Спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок. В такому випадку Спілка надсилає члену Спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це Спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку починаючи з 10 робочого дня після одержання членом Спілки вищезазначеного листа договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається і члену Спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Зміни до договору про залучення внеску (вкладу) , в тому числі щодо процентної ставки, вносяться за взаємною згодою сторін та оформлюються шляхом підписання сторонами додаткових договорів.

Зміни до договору про залучення внеску (вкладу) вступають в дію з дня підписання додаткового договору.

Спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів Спілки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п. 2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Спілки. Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради Спілки.

¹ Під «змінними процентами» у Положенні розуміють – можливість зміни річної процентної ставки за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок з підстав та за процедурою передбаченою договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3. Договірне регулювання операцій з внесками (вкладами) членів Співки на депозитні рахунки. Порядок залучення та повернення Співкою внесків (вкладів) членів Співки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення внесків (вкладів) членів Співки на депозитні рахунки.

2.3.1. Договір про залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок укладається на умовах повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок – зі впливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) або на умовах повернення внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) на вимогу) з урахуванням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів).

2.3.2. Договір на залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Ліцензійних умов господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між Співкою та членом Співки на договірних умовах.

Примірні договори щодо залучення внесків (вкладів) членів Співки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки, та є **Додатками №1-2** до цього Положення.

2.3.3 Співка забезпечує прийом внесків (вкладів) членів Співки на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного правилами внутрішнього трудового розпорядку. Строки розгляду Співкою заяв та прийняття рішень про укладення договору про залучення внеску (вкладу) становлять до 5 календарних днів.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів Співки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі Співки інформація про операції Співки з внесками (вкладами) членів Співки на депозитних рахунках.

Перший примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок зберігається в Співці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена Співки на депозитний рахунок Співка зобов'язана надати члену Співки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

2.3.4. Співка веде облік внесків (вкладів) на депозитні рахунки з урахуванням видів, строків і порядку виплати процентів, визначених у договорах про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за такими видами договорів:

договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу.

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту, Співка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати в сумі невиконаних зобов'язань членом Співки, якщо це передбачено

кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між Спілкою та членом Спілки – власником внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок. Спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) членів Спілки на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Спілки договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів Спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. Спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок між членом Спілки (вкладником) і Спілкою.

За договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок Спілка зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із спливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок.

Повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена Спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації Спілки.

За договором про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок на вимогу Спілка зобов'язана видати внесок (вклад) або його частину та нараховані проценти на першу вимогу вкладника.

У разі отримання Спілкою письмової вимоги члена Спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілка зобов'язана:

- прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки Спілки (за наявності);

- зареєструвати письмову вимогу члена Спілки згідно вимог законодавства України;

- виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання Спілкою вимоги члена Спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілка додатково до вимог абзацу першого цього пункту зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки Спілки (за наявності).

2.3.8. Спілка виплачує члену Спілки, з яким укладено відповідний договір, проценти на суму внеску (вкладу) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок (вклад) виплачуються члену Спілки на вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок.

2.3.9. Спілка оприлюднює умови укладення договорів про залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з Положення про фінансове управління кредитної спілки «АКТИВ» та Положення про фінансові послуги кредитної спілки «АКТИВ» в загальнодоступному для членів Спілки місці в установі Спілки.

2.4. Спілка здійснює залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки через відділення Спілки з дотриманням вимог п. 2.2 та 2.3 цього Положення. При цьому, керівники та працівники відділень діють згідно та в межах повноважень визначених відповідними посадовими інструкціями та наданими їм довіреностями.

3. НАДАННЯ КОШТІВ У ПОЗИКУ, В ТОМУ ЧИСЛІ І НА УМОВАХ ФІНАНСОВОГО КРЕДИТУ

3.1. Загальні питання щодо надання Спілкою коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

3.1.1. Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту- фінансова послуга, яка передбачає надання Спілкою кредитів членам Спілки згідно зі статтею 21 Закону України «Про кредитні спілки» на підставі кредитного договору.

Надання кредитів здійснюється Спілкою на підставі ліцензії на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

3.2. Загальні питання здійснення діяльності з надання кредитів членам Спілки.

3.2.1. Кредитом наданим члену Спілки є грошові кошти надані Спілкою члену (позичальникові) Спілки у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, установлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у зазначені кредитним договором строки.

3.3. Умови надання кредитів членам Спілки.

3.3.1. Спілка надає членам Спілки наступні види кредитів:

3.3.1.1. **За строком дії договору:** кредити зі строком від одного тижня до 60 місяців включно.

3.3.1.2. **За цільовим призначенням:**

- 1) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 2) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 3) кредити на соціальні потреби;
- 4) споживчі кредити: на придбання автотранспорту, побутової техніки та комп'ютерів.

3.3.1.3. **За порядком видачі:**

- кредит видається однією сумою;
- кредит надається частинами (відновлювана/невідновлювана кредитна лінія).

3.3.1.4. **За типом процентної ставки:** фіксована.

3.3.1.5. **За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:**

- 1) кредит зі сплатою процентів і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

3) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту «рівними частинами», за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає.

3.3.1.6. **За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:**

- 1) застава/іпотека;
- 2) порука/майнова порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

3.3.2. Виходячи із зазначених вище критеріїв Спілка надає кредити членам Спілки за видами, встановленими окремим рішенням спостережної ради.

За рішенням спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена Спілки – позичальника встановленої суми внесків певних видів.

3.3.3. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень, визначених законодавством, може встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам Спілки.

3.3.4. Процентна ставка за кредитом є фіксованою. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених **пп.3.2.1.** цього Положення, відбувається за

наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, та попереднього досвіду надання кредитів членам Співки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Співки.

Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено Співкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права Співки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою Співки.

3.4. Порядок надання кредитів членам Співки, в тому числі через відокремлений структурний підрозділ.

3.4.1 Кредитний договір крім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити положення про:

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку);
- 2) інформацію про забезпечення кредиту;
- 3) графік повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк, протягом якого Співка зобов'язана надати кредит позичальнику;
- 5) детальний розпис сукупної вартості кредиту для споживача (у процентному значенні та грошовому виразі) з урахуванням відсоткової ставки за кредитом та вартості всіх послуг (реєстратора, нотаріуса, страховика, оцінювача тощо), пов'язаних з одержанням, обслуговуванням, погашенням кредиту та укладенням договору про надання споживчого кредиту;

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради Співки та є **Додатками №3, №4, №5** до цього Положення.

3.4.2. Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника та членів його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, термін користуванням кредитом, запропоноване забезпечення, інформацію про досвід отримання кредитів в минулому, а також інформацію про наявну кредиторську заборгованість на момент подання заяви тощо.

Заява про надання комерційних кредитів та кредитів на ведення фермерських господарств крім вищезазначеної інформації повинна містити інформацію про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, місцезнаходження, номери телефонів, види діяльності, кількість працюючих, інформацію про наявні ліцензії та дозволи, етапи використання кредиту, інформацію про поточну діяльність: обсяги реалізації, інформацію про наявні основні засоби.

3.4.3. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.4.4. Співка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Співки договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом Співки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.4.5. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

3.4.6. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, а також, на підставі інформації, яка отримана від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до Співки копії та оригінали наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- заяву на отримання кредиту (повинна містити суму кредиту, необхідну члену Співки; строк такого кредиту та його цільове призначення);

- паспорт або документ, що його заміняє (паспорт або документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- довідку про присвоєння ідентифікаційного номеру;
- документ, що підтверджує отримані членом Співки доходи (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності);
- у випадку розгляду сукупного сімейного доходу – документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності).

За окремим рішенням кредитного комітету позичальник, крім документів зазначених в **абзаці 2** цього пункту, надає Співці належним чином завірени копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію єдиного соціального внеску; наявні ліцензії, дозволи, фінансову та/або іншу звітність, тощо. Завірени копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні кредитів фермерським господарствам та приватним підприємствам, які знаходяться у власності члена Співки, член Співки, крім зазначених в **абзаці 2** цього пункту документів, надає Співці належним чином завірени копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують державну реєстрацію такого фермерського господарства чи приватного підприємства; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію платника податків; довідку про відсутність заборгованості по сплаті обов'язкових платежів та зборів; наявні ліцензії та дозволи; податкову та фінансову звітність за останні 12 місяців тощо. Завірени копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту Співка має право вимагати від позичальника надання й інших документів крім перелічених вище та визначених рішенням спостережної ради.

3.4.7. Окремим рішенням спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам Співки.

За результатами розгляду поданих документів, уповноважена особа, надає кредитному комітету свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена Співки.

3.4.8. Всі документи позичальника та висновок уповноваженого члена кредитного комітету розглядаються кредитним комітетом.

3.4.9. При здійсненні діяльності з надання кредитів членам Співки через відділення Співки, оцінку платоспроможності позичальника і первинний аналіз документів, зазначених в **п.3.3.6** здійснює уповноважена особа відділення, яка подає на розгляд кредитного комітету заяву позичальника на отримання кредиту. Після прийняття рішення кредитним комітетом уповноважена особа відділення має право на укладення кредитного договору та договорів забезпечення кредиту.

3.4.10. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним становлять від 1 до 30 календарних днів. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним можуть бути змінені за окремим рішенням спостережної ради Співки.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту фіксується в протоколі засідання Кредитного комітету.

4. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ НАДАНИХ КРЕДИТІВ ТА СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОСТРОЧЕНИХ КРЕДИТІВ, НЕПОВЕРНЕНИХ, У ТОМУ ЧИСЛІ БЕЗНАДІЙНИХ КРЕДИТІВ

4.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного

планування руху грошових потоків Спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на кредитний комітет Спілки.

4.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється уповноваженою особою Спілки. Зокрема, уповноважена особа здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається кожного місяця. Уповноважена особа звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

4.3. У випадку виявлення прострочення платежів уповноважена особа вживає заходи, передбачені в п. 4.5. – 4.7. цього Положення.

4.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

4.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом Спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

1) в термін до 31 дня прострочення включно – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

2) в термін з 32 до 65 днів прострочення включно – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі його наявності) листи – нагадування;

3) в термін з 66 до 95 днів прострочення – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі його наявності) досудові листи – попередження.

4.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, Спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом, в порядку передбаченому законодавством. Перед їх вчиненням Спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів. Також, після зупинення нарахування процентів, за рішенням кредитного комітету, на підставі обґрунтованої заяви позичальника, може застосовуватися реструктуризація заборгованості;

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору, у разі наявності такого забезпечення, або звернення стягнення на майно позичальника;

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

4.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету Спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та реструктуризація заборгованості.

4.8. Кредитна спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

1) Щодо неповернених кредитів:

- уповноважена особа кредитної спілки:

а/ протягом одного місяця з дня виникнення заборгованості – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

б/ протягом двох місяців з дня виникнення заборгованості - надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня виникнення заборгованості кредитна спілка здійснює заходи, передбачені п.4.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) Щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

- уповноважена особа кредитної спілки, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за кредитом, щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих

документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

У разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості, Спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, уповноважена особа Спілки кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) Щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності:

Уповноважені особи Спілки здійснюють заходи, передбачені Порядком ведення кредитних справ кредитної спілки «АКТИВ» та Інструкцією про списання безнадійної дебіторської заборгованості (безнадійних кредитів) кредитною спілкою «АКТИВ».

4.9. Кредитна спілка здійснює супроводження безнадійних кредитів у наступному порядку:

4.9.1. До визнання кредиту безнадійним служба УАіП та та правова служба повинні виконати всі необхідні дії задля його повернення, згідно Положення про фінансові послуги кредитної спілки «Актив» та Інструкції про списання безнадійної дебіторської заборгованості (безнадійних кредитів) кредитною спілкою «АКТИВ».

4.9.2. Правова служба Спілки зобов'язана дати характеристику, підготувати та передати на розгляд кредитного комітету сформовані кредитні справи щодо неповернених кредитів.

4.9.3. На підставі наданих правовою службою Спілки пакетів документів неповернений/прострочений кредит визнається безнадійним за обґрунтованим рішенням кредитного комітету Спілки. Платоспроможність боржників за такими кредитами на момент визнання їх безнадійними повинна бути досконально перевірена юристами правової служби та членами кредитного комітету Спілки. У випадку з кредитами, що були видані через відділення Спілки, платоспроможність боржників повинна бути перевірена керівниками відділень Спілки спільно із юристами правової служби та членами кредитного комітету.

4.9.4. Кредити, визнані кредитним комітетом безнадійними, підлягають списанню згідно норм чинного законодавства.